

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

AMİNE GÜZEL / TÜRKİYE

(Başvuru no. 41844/09)

KARAR

STRAZBURG

17 Eylül 2013

İşbu karar, Sözleşme'nin 44 § 2 maddesinde öngörülen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir.

Şekli düzeltmelere tâbi olabilir.

Amine Güzel / Türkiye davasında,

Başkan

Guido Raimondi,

Yargıçlar

Danutė Jočienė,

Dragoljub Popović,

Andras Sajó,

Işıl Karakaş,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Helen Keller,

ve *Daire Yazı İşleri Müdürü* Stanley Naismith' in katılımıyla Daire şeklinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Daire); 27 Ağustos 2013 tarihinde gerçekleştirilen kapalı oturumda yapılan müzakerelerin ardından,
Söz konusu tarihte kabul edilen aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Dava, bir Türk vatandaşı olan Bayan Amine Güzel (“başvuran”) tarafından, 28 Temmuz 2009 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme’nin (“Sözleşme”) 34. maddesi gereğince, AİHM’e Türkiye Cumhuriyeti aleyhinde yapılan bir başvurudan (no. 41844/09) ibarettir.

2. Başvuran, Diyarbakır’da görev yapmakta olan avukat Bay B. Temel tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti (“Hükümet”) ise kendi görevlileri tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvuran, yakalandığı sırada ve gözaltında geçirdiği sürede kötü muameleye maruz kaldığını iddia etmiş ve kötü muamele iddiasına ilişkin olarak yürütülen soruşturmanın etkin olmamasından şikâyetçi olmuştur.

4. Başvuru, 20 Ocak 2011 tarihinde, Hükümet'e iletilmiştir. Ayrıca, başvurunun kabul edilebilirliği ve esasına ilişkin olarak birlikte karar verilmesine hükmedilmiştir (Madde 29 § 1).

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

5. Başvuran, 1980 doğumlu olup, Diyarbakır'da ikamet etmektedir.

6. 25 Şubat 2008 tarihinde, aralarında milletvekillerinin de bulunduğu bir grup, Türk güvenlik kuvvetleri tarafından yürütülen askeri operasyonlar hakkında basın açıklaması yapmak amacıyla Diyarbakır'da toplanmıştır. Polis kayıtlarına göre güvenlik kuvvetleri, gösteriden daha öncesinde haberdar olmuş ve gerekli tedbirleri almıştır. Kayıtlarda; basın açıklaması ve milletvekili konuşmalarının ardından, kalabalığın yürümeye ve cezaevindeki PKK (yasadışı bir örgüt olan Kürdistan İşçi Partisi) liderini öven sloganlar atmaya başladığı belirtilmiştir. Gruptan birkaç kişinin polis memurlarına taşlarla saldırması üzerine, güvenlik kuvvetleri müdahalede bulunmuştur. Bunun sonucunda kalabalık, yoldaki mağazaların vitrinlerini kırarak dağılmıştır. Kayıtlara göre, birkaç saat sonra göstericiler yeniden toplanmış ve bu kez çöp konteynırlarını ateşe vermiş ve trafiği kapamışlardır.

7. Olayların sonraki aşamasında, polis memurları tarafından daha sonra hazırlanan yakalama ve zapt etme tutanağına göre, üçü söz konusu polis memurlarına taş atan olmak üzere, dört kişi ve başvuran yakalanmıştır. Tutanakta; başvuranın diğerleriyle birlikte Çarşı Polis Merkezi'ne götürüldüğünü belirtmesi dışında, başvuranın eylemleriyle ilgili olarak herhangi bir husus belirtilmemiştir.

8. Başvuran, söz konusu polis merkezinde tutulduğu sürede, kendisine hakaret edildiğini, ağır şekilde tekmelendiğini ve dövüldüğünü iddia etmiştir. Sonrasında, sağlık muayenesinden geçirildiği Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Burada hazırlanan

sağlık raporunda, başvuranın alt ve üst dudağının derisinde soyulma, bacaklarında kırmızı lekeler (kızarıklık) (sağ dizinin üzerinde, 2 x 7 cm boyutunda altı veya yedi adet, her iki dizinin üzerinde 6 cm çapında iki adet, sağ dizinin altında 2 x 6 cm'lik iki veya üç adet ve sol bacağına 2 x 5 cm'lik iki veya üç adet) ve burnunun ve sağ çene kemiğinin üzerinde 2 x 3 cm'lik şişlik ve kızarıklık olduğu belirtilmiştir.

9. Başvuran aynı gün Adli Tıp Kurumu Diyarbakır Grup Başkanlığı'ndaki bir doktor tarafından yeniden muayene edilmiştir. Burada hazırlanan sağlık raporuna göre, başvuran dövüldüğünü, birkaç kez hastaneye götürüldüğünü ve kendisine serum takıldığını iddia etmiştir. Ayrıca, başvuranın vücudunun farklı bölümlerinde bazı morluklar olduğu (sağ uyluğunda 20 x 30 cm'lik bir adet, sağ dizinde 8 x 4 cm'lik bir adet, sol uyluğunda 8 x 10 cm'lik bir adet, sol bacağına 15 x 4 cm'lik bir adet ve sağ gözünün altında 2 x 0.5 cm'lik bir adet) ve başının, göğsünün ve bileğinin bazı bölümlerinde temas halinde ağrı olduğu tespit edilmiştir. Vücudunda veya kafatasında herhangi bir kemik kırığı, kafatasında travma, damarlarda veya iç organlarda herhangi büyük bir lezyon tespit edilmemiştir. Son olarak raporda, başvuranın yaralanmalarının hayati tehlike teşkil etmediği ancak basit tıbbi müdahaleyle giderilemeyeceği tespit edilmiştir.

10. Başvuran, sağlık muayenelerinin ardından, Diyarbakır Cumhuriyet savcısının talimatı üzerine, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne götürülmüştür.

11. Başvuran 26 Şubat 2008 tarihinde, yeniden Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürülmüştür. Burada doktor tarafından muayene edilmiş, iki kan testi yapılmış ve ultrason çekilmiştir.

12. 27 Şubat 2008 tarihinde başvuran hakkında iki adet sağlık raporu düzenlenmiştir. Bunlardan biri, başvuranın vücudundaki fiziksel şiddet izlerini, diğeri ise ultrason testinin sonuçlarını belirtmiştir. Fiziksel şiddete ilişkin rapora göre, başvuranın bacaklarının ön kısmında yaygın şekilde morluklar ve sağ gözünün altında bir başka morluk mevcuttur. Raporda, başvuranın vücudunda yeni bir yaralanma bulgusu olmadığı kaydedilmiştir.

Ultrason testi raporunda ise, başvuranın sağ yumurtalığında 2 cm'lik bir kist bulunduğu belirtilmiştir.

13. Başvuran üç gün sonra, 28 Şubat 2008 tarihinde serbest bırakılmıştır. Başvuranın serbest bırakılmasından hemen önce, Mevlana Sağlık Ocağı tarafından hazırlanan sağlık raporunda, önceki raporlarda tespit edilen bulgular yinelenmiş ve başvuranın bacaklarında yaygın şekilde morluklar bulunduğu ve sağ gözünün altında bir morluk olduğu kaydedilmiştir.

A. İlgili polis memurları hakkında yürütülen soruşturma

14. Başvuran 3 Mart 2008 tarihinde, Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunmuştur. Oğlunu bulmak ve onu kalabalıktan ayırmak için kalabalığa doğru yürüdüğü sırada, polislerin yüzüne copla vurduğunu ve sonrasında boğulacağı şekilde boğazlı kazağının yakasından çekiştirerek sürüklediğini ileri sürmüştür. Diğer dört kişiyle birlikte tutulduğu Diyarbakır Çarşı Polis Merkezi'nde, kendisine hakaret edildiğini, tekmelendiğini, cop ve sopalarla dövüldüğünü iddia etmiştir. Ayrıca, kötü muamele olayının yalnızca polis merkezinde gerçekleştiğini, Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ndeki polis memurlarından şikayetçi olmadığını beyan etmiştir.

15. Diyarbakır Cumhuriyet savcısının talimatı üzerine, 5 Mart 2008 tarihinde, Adli Tıp Kurumu Diyarbakır Grup Başkanlığı'ndaki bir doktor, başvuranın ilk iki sağlık muayenesinde tespit edilen bulguları özetleyen bir ön rapor hazırlamıştır.

16. Diyarbakır Cumhuriyet savcısı 25 Temmuz 2008 tarihinde, Adli Tıp Kurumu'ndan detaylı bir raportalep etmiştir.

17. Sonrasında, 7 Ağustos 2008 tarihinde, başvuranın sağlık muayenelerine ilişkin bulguları içeren kesin bir adli tıp raporu, Cumhuriyet savcısına gönderilmiştir. Söz konusu raporda, başvuranın vücudunda herhangi bir kemik kırığı olmamasına ve tespit edilen yaralanmaların hayati tehlike teşkil etmemesine rağmen, basit tıbbi müdahaleyle giderilebilecek ölçüde hafif olmadıkları kaydedilmiştir.

18. Diyarbakır Cumhuriyet savcısı 24 Eylül 2008 tarihinde, kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar vermiştir. Savcı, polis memurları tarafından hazırlanan yakalama ve zapt etme

tutanağı ve başvuran hakkında hazırlanan iddianame temelinde; başvuranın vücudundaki yaralanmaların, yakalandığı sırada, polis memurları tarafından görevleri kapsamında hukuka uygun şekilde kullanılan güç nedeniyle oluştuğunu beyan etmiştir. Savcı, kesin adli tıp raporuna atıfta bulunarak, yaralanmaların basit tıbbi müdahaleyle giderilebileceğini belirtmiştir. Bu nedenle başvuranın, güvenlik kuvvetlerinin kendisine kötü muamelede bulunduğu ve hakaret ettiği iddiasını destekleyecek somut bir delil olmadığı sonucuna varmıştır.

19. Başvuran, Cumhuriyet savcısının kararına itiraz etmiştir.

20. Siverek Ağır Ceza Mahkemesi, 30 Aralık 2008 tarihinde, ilgili polis memurlarının yasal güç kullanımının sınırlarını aşmadıklarına karar vererek başvuranın itirazını reddetmiştir. Mahkeme bu karara varırken, başvuran hakkında düzenlenen sağlık raporlarına göre, başvuranın vücudundaki yaralanmaların basit tıbbi müdahaleyle giderilebileceğini kaydetmiştir. Bu karar, başvurana 29 Ocak 2009 tarihinde tebliğ edilmiştir.

21. 24 Mart 2011 tarihinde, Diyarbakır Cumhuriyet savcısının bu husustaki talebi üzerine, Siverek Ağır Ceza Mahkemesi kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararı iptal etmiştir ve 5237 sayılı Ceza Kanunu'nun 86 ve 256. maddeleri kapsamında, yasal güç kullanımının sınırlarını aşarak başvurana kasten fiziksel zarar verme suçundan dolayı ilgili polis memurları hakkında cezai işlem başlatılması gerektiğine karar vermiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, AİHM'in, başvuranın davasını ilgili Hükümet'e iletmesinin ardından; Diyarbakır Cumhuriyet savcısının yanlışlıkla, başvuranın vücudundaki yaralanmaların basit tıbbi müdahaleyle giderilebileceğini kaydettiğini, ancak esasında sağlık raporlarında bunun aksinin belirtildiğini bildirmiştir.

22. Sonrasında 7 Nisan 2011 tarihinde, iddia edilen eylemlere karışan polis memurları, ifade vermek amacıyla Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı'na çağırılmıştır.

23. Polis memurları aleyhine yürütülen yargılamaların derdest olduğu görülmektedir.

B. Başvuran aleyhine yürütülen ceza yargulamaları

24. Diyarbakır Cumhuriyet savcısı 19 Mart 2008 tarihinde, sırayla 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 7. maddesi ve Ceza Kanunu'nun 220 ve 314. maddeleri uyarınca Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi'ne, başvurunu PKK lehine propaganda yapmak ve PKK üyesi olmaksızın örgüt adına suç işlemekle suçlayan bir iddianame sunmuştur.

25. Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi 11 Mayıs 2010 tarihinde, başvuranın suçunu sabit bulmuş ve başvurunu yedi yıl hapis cezasına mahkum etmiştir.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK

26. 5237 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri aşağıdaki gibidir:

Madde 86 – Kasten yaralama

“1. Kasten başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

2. Kasten yaralama suçunun;

...

c. Kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle

...

İşlenmesi hâlinde, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.”

Madde 256 - Zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması

“Zor kullanma yetkisine sahip kamu görevlisinin, görevini yaptığı sırada, kişilere karşı görevinin gerektirdiği ölçünün dışında kuvvet kullanması hâlinde, kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.”

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞME’NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

27. Başvuran, yakalandığı sırada ve gözaltında geçirdiği süre içerisinde kötü muameleye maruz kaldığını ileri sürmüştür. Diyarbakır Cumhuriyet savcısının, kötü muamele iddiasına ilişkin olarak yürüttüğü soruşturmadan ve bu soruşturmanın sonucundan şikayet etmiştir. Sözleşme'nin 3, 6 ve 14. maddelerine dayanmıştır.

28. AIHM, bu şikâyetlerin, Sözleşme'nin aşağıda belirtilen 3. maddesi açısından incelenmesi gerektiği kanısındadır:

“Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz.”

A. Kabul edilebilirlik hakkında

29. Hükümet, başvuranın kötü muamele iddiasıyla ilgisi bulunan polis memurları hakkında yürütülen soruşturmanın halen devam etmesi sebebiyle; başvurunun, iç hukuk yollarının tüketilmemesinden dolayı kabul edilemez olarak nitelendirilmesi gerektiğini ileri sürmüştür.

30. Başvuran; mevcut başvurunun Hükümet’e iletilmesini takiben polis memurları aleyhine ceza davası açılmasının, başvuruyu kabul edilemez kılma amacı taşıdığını iddia ederek, Hükümet’in görüşüne karşı çıkmıştır. Ayrıca, iddia edilen eylemlerin gerçekleşmesinden bu yana üç yıldan fazla zaman geçmesi ve yerel mahkemenin geçen zaman yüzünden gerçekleri tespit etmesinin mümkün olmamasından dolayı, söz konusu ceza yargılamalarının etkin olmayacağını ileri sürmüştür.

31. Hükümet’in ilk itirazının Sözleşme’nin 3. maddesi kapsamındaki şikâyetin esası ile ilgili olmasından dolayı AİHM; Diyarbakır Cumhuriyet savcısının kısa süre sonra Siverek Ağır Ceza Mahkemesi’nce onanan kovuşturmaya yer olmadığına dair kararına rağmen, Ocak 2011’de başvurunun davalı Hükümet’e iletilmesinin ardından, Ağır Ceza Mahkemesi’nin söz konusu kararı iptal ettiğini ve ilgili polis memurları hakkında ceza yargılamalarını başlattığını kaydetmiştir. Bu nedenle Ağır Ceza Mahkemesi’nin bu kararıyla, 24 Mart 2011 tarihinde konuya ilişkin yeni bir soruşturma başlatılmıştır.

32. AİHM, olaya karışan polis memurları hakkında yürütülen soruşturmanın halen devam ettiğini gözlemlemektedir. Bu kapsamda, somut dava ve başvuruların kötü muamele iddialarına yönelik soruşturmaların, söz konusu soruşturmaları etkisiz kılacak kadar uzun süre devam ettiği davalar arasında ayırım yapmaktadır (bk. *Veli Tosun ve Diğerleri / Türkiye*, no. 62312/00, § 51-61, 16 Ocak 2007; *Fırat Can / Türkiye*, no. 6644/08, §§ 43 – 50, 24 Mayıs 2011 ve yukarıda anılan *Tarkan Yavaş*, §§ 35-38). Somut davada, yukarıda anılan davaların aksine; ilgili polis memurları aleyhine yürütülen ceza yargılamalarının, davanın ilgili Hükümet’e iletilmesinin ardından, Siverek Ağır Ceza Mahkemesi’nin başvuranın kovuşturmaya yer olmadığına dair karara itirazını reddetmesinden iki yıl sonra başlamasından

dolayı, alışılmış kapsamda devam eden bir soruşturma bulunmamaktadır. Bu nedenle AİHM, yeni soruşturmanın ayrı olarak değerlendirilmesi gerektiği kanaatindedir.

33. AİHM, iç hukuk yollarının tüketilmesi hususunun, söz konusu soruşturmanın etkinliğine ilişkin olarak değerlendirme yapılmasını gerektirdiğini yineler (bk. *Aslan / Türkiye* (k.k.), no. 75307/01, 19 Ekim 2004). Ancak, ilgili polis memurları hakkındaki ceza yargılamalarının iki yıldır devam etmesinden dolayı, yeni soruşturmanın etkinliğine ilişkin olarak bir sonuca varmanın bu aşamada imkansız olduğunu tespit etmiştir. Mevcut davanın koşullarında söz konusu sürenin, yetkili makamların, AİHM içtihatlarında tanımlanan ivedilikle hareket etme yükümlülüğüne ters düşmediği kanısındadır (bk. *aksine, Çelik ve İmret / Türkiye*, no. 44093/98, §§ 54-60, 26 Ekim 2004).

34. İkincillik ilkesine uygun olarak, iç hukukta mümkün olduğu ölçüde, davanın olaylarının soruşturulması ve meselelerin çözüme kavuşturulması gerektiği hatırlanmalıdır. Görevlendirilen yerel makamların Sözleşme'nin iddia edilen ihlallerini gidermeleri, başvuranın çıkarları ve Sözleşme sisteminin etkinliğine katkıda bulunur (bk. *Varnava ve Diğerleri / Türkiye* [BD], no. 16064/90, 16065/90, 16066/90, 16067/90, 16070/90, 16071/90, 16072/90 ve 16073/90, § 164, AİHM 2009, ve *El Masri / "Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyeti"* [BD], no. 39630/09, § 141, AİHM 2012).

35. Yukarıdakiler göz önüne alındığında ve başvuranın Sözleşme'nin 34. maddesi kapsamında yeni bir başvuruda bulunma hakkına hanel getirmeksizin; ilgili polis memurları hakkında başlatılan yeni soruşturmanın etkin olmaması durumunda, AİHM, Sözleşme'nin 3. maddesinin esası kapsamındaki şikâyetin, vaktinden önce yapıldığı ve iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle, Sözleşme'nin 35 §§ 1 ve 4 maddesi uyarınca reddedilmesi gerektiği sonucuna varmıştır (bk. diğerleri arasında, *Koç / Türkiye* (k.k.), no. 36686/07, 26 Şubat 2008, ve *M. V. / Slovakya* (k.k.), no. 62079/09, 23 Kasım 2010).

36. AİHM, şikâyetin usulü bakımından, soruşturmanın 2011'de polis memurları hakkındaki ceza yargılamalarının başlatılmasına kadar olan süreci kapsadığı ölçüde, Sözleşme uyarınca etkin olarak değerlendirilip değerlendirilmemesinin, doğrudan başvuranın şikâyetinin esasıyla bağlantılı olduğunu kaydeder. Bu nedenle AİHM, Hükümet'in bu

husustaki ilk itirazını esas bakımından birleştirir (bk. diğerleri arasında, yukarıda anılan, *Veli Tosun ve Diğerleri*, §§ 39 – 40, ve yukarıda anılan, *Tarkan Yavaş*, § 27).

37. AİHM, Sözleşme'nin 3. maddesinin usulü kapsamındaki şikayetini, Sözleşme'nin 35 § 3 (a) maddesi anlamı dahilinde açıkça dayanaktan yoksun olmadığını kaydeder. Ayrıca kabul edilemezliğe ilişkin herhangi bir gerekçe bulunmadığını belirtmiştir. Bu nedenle, şikayet kabul edilebilir olarak beyan edilmelidir.

B. Esas hakkında

38. AİHM bir kimsenin, polisin veya benzer görevlilerin kontrolünderken Sözleşme'nin 3. maddesine aykırı bir muameleye uğradığına dair güvenilir bir iddia ileri sürmesi halinde, Sözleşme'nin 3. maddesinin, '*Sözleşme'de ... tanımlanan hak ve özgürlükleri egemenliği altında bulunan herkes için güvence altına alır*' ifadesine yer veren Sözleşme'nin 1. maddesi ile birlikte değerlendirildiğinde, etkin bir resmi soruşturma yapılmasını zımnen gerektirdiğini yineler. Bu tür bir soruşturmanın sorumluların belirlenmesine ve cezalandırılmasına yol açacak niteliğe sahip olması gerekir (bk. *Labita / İtalya* [BD], no. 26772/95, § 131, AİHM 2000-IV).

39. Bu kapsamda, zımni olarak bir çabukluk ve makul bir hızlılık şartı vardır. Belirli bir durumda soruşturmanın ilerlemesini engelleyen güçlükler veya engeller ortaya çıkabilirken; yetkililerce kötü muamele iddialarını soruşturma hususunda verilecek hızlı bir yanıt, yetkililerin hukukun üstünlüğünü kabul etmeleri ve hukuka aykırı eylemlere ilişkin gizli anlaşmaları veya bu eylemlere karşı gösterilebilecek hoşgörülü yaklaşımları önleme konusunda kamu güvenini sağlamak amacıyla gerekli görülebilir (bk. diğerleri arasında, *Batu ve Diğerleri / Türkiye*, no. 33097/96 ve 57834/00, § 136, AİHM 2004-IV (hülasa), ve yukarıda anılan, *Çelik ve İmret*, § 55).

40. Mevcut davanın olayları incelendiğinde; AİHM, Diyarbakır Cumhuriyet savcısının, başvuranın kötü muamele iddiasına ilişkin soruşturma başlatılması talebinin hemen ardından, bu duruma yönelik olarak gecikmeden soruşturma başlattığını gözlemektedir. Cumhuriyet savcısı altı aylık bir süre içerisinde; yakalama ve zapt etme tutanağı, başvuran hakkındaki iddianame, başvuranın sağlık muayenelerine ilişkin bulguları içeren iki adli tıp raporu da

dâhil olmak üzere yazılı belgeleri incelemiştir. Ancak AİHM, Cumhuriyet savcısının bu süre içerisinde ilgili polis memurlarının, başvuranın ve yakalanması sırasında hazır bulunan diğer kişilerin ifadelerini almadığını gözlemlemektedir. Cumhuriyet savcısı, iddianamede yer alan ifadeleri, polis kayıtlarını ve başvuranın yaralanmalarının basit tıbbi müdahaleyle giderilebileceğine ilişkin bulguyu dikkate alarak; polis tarafından başvuran üzerindeki güç kullanımının yasal sınırlar kapsamında olduğu sonucuna varmıştır. Bu nedenle, iddia edilen eylemlere karışan polis memurlarını kovuşturmaya tabi tutmamaya karar vermiştir (bk. yukarıda paragraf 18).

41. Bu noktada AİHM; Cumhuriyet savcısının, başvuranın vücudunda tespit edilen yaralanmaların basit tıbbi müdahale gerektirdiğini kaydetmesine rağmen, savcının dayandığı kesin adli tıp raporunun aksi yönde olduğunu belirtmiştir (bk. yukarıda paragraf 17). Ayrıca Siverek Ağır Ceza Mahkemesi de aynı hatayı tekrarlamış ve başvuranın, kovuşturmaya yer olmadığına dair karara karşı itirazını basmakalıp gerekçelerle reddetmiştir.

42. AİHM ayrıca, mevcut davanın AİHM tarafından davalı Hükümet'e iletilmesinin ardından başvuranın iddialarına yönelik olarak başlatılan yeni soruşturmanın etkinliğinin muhtemel olmasına karşın; başvuranın kötü muameleye maruz kaldığını öne sürerek Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunmasından bu yana beş yıldan fazla zaman geçmesi nedeniyle, yetkililerin kısa süre içerisinde bir yanıt veremediği kanaatine varmıştır.

43. Yukarıdakiler ışığında AİHM, başvuranın yakalandığı sırada ve gözaltında tutulduğu süre içerisinde kötü muameleye maruz kaldığına ilişkin iddiasının, özenli ve hızlı şekilde soruşturulmadığı sonucuna varmıştır. Bu nedenle 2011'de yeni bir soruşturma açılmasına kadar, başvuranın iddialarına yönelik olarak yürütülen soruşturma, etkin olarak değerlendirilemez (bk. *Aysu / Türkiye*, no. 44021/07, §§ 41 – 42, 13 Mart 2012 ve yukarıda anılan, *Tarkan Yavaş*, 35 – 38). AİHM ayrıca, Hükümet'in başvuranın ilgili polis memurları hakkındaki devam eden soruşturma hususunda iç hukuk yollarını tüketmediğine ilişkin ön itirazını reddeder (bk. yukarıda anılan, *Veli Tosun ve Diğerleri*, § 60; yukarıda anılan, *Fırat Can*, § 49; ve yukarıda anılan, *Tarkan Yavaş*, § 37).

44. Bu nedenle Sözleşme'nin 3. maddesi usul bakımından ihlal edilmiştir.

II. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

45. Sözleşme'nin 41. maddesi şunu öngörmektedir:

“Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırılabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder.”

46. Başvuran maddi ve manevi tazminat olarak 23.000 avro talep etmiştir.

47. Başvuran ayrıca, avukatının ödenmesini talep ettiği çalışma saatlerinin dökümünü sunarak, masraf ve harcamalara ilişkin olarak 5.721 avro ödenmesini talep etmiştir.

48. Hükümet bu iddialara itiraz etmiştir. Sözleşme'nin ihlal edilmediğini ve iddia edilen ihlallerle maruz kalınan zarar arasında illiyet bağı olmadığını ileri sürmüştür.

49. AİHM, tespit edilen ihlal ve talep edilen maddi tazminat arasında herhangi bir illiyet bağı tespit edememiştir; bu nedenle bu talebi reddeder. Diğer taraftan başvurana manevi tazminat olarak 12.500 avro ödenmesine hükmeder.

50. AİHM, masraf ve harcamalara ilişkin olarak, zaman çizelgelerinin geçmişte bir dizi davada destekleyici belge olarak kabul edildiğini yineler (bk. *Çoşelav / Türkiye*, no. 1413/07, § 89, 9 Ekim 2012 ve *Beker / Türkiye*, no. 27866/03, § 68, 24 Mart 2009). Bu nedenle AİHM nezdindeki yargılamalar için başvurana 1500 avro ödenmesinin uygun olduğu kanısındadır.

51. AİHM, gecikme faizi olarak, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar verir.

İŞBU GEREKÇELERLE, AİHM OY BİRLİĞİYLE,

1. Hükümet'in 3. maddenin usulüne ilişkin iç hukuk yollarının tüketilmesi meselesine yönelik ilk itirazını esas bakımından birleştirerek *reddeder*;

2. Sözleşme'nin 3. maddesinin usulüne ilişkin şikayetin kabul edilebilir olduğunu, başvurunun geri kalanının kabul edilemez olduğunu *beyan eder*;

3. Sözleşme'nin 3. maddesinin usul bakımından ihlal edildiğine *hükmeder*;

4. a) Davalı Hükümet tarafından başvurana, Sözleşme'nin 44 § 2 maddesi doğrultusunda, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, ödeme tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmek üzere:

(i) Başvurana yansıtılabilecek vergiler hariç olmak üzere, manevi tazminat olarak 12.500 avro (on iki bin beş yüz avro) ödenmesine;

(ii) Başvurana yansıtılabilecek vergiler hariç olmak üzere, masraf ve harcamalara ilişkin olarak 1.500 avro (bin beş yüz avro) ödenmesine;

(b) Söz konusu üç aylık sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapıldığı tarihe kadar, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda, basit faizin uygulanmasına *karar verir*;

5. Başvuranın adil tazmine ilişkin diğer taleplerini *reddeder*.

İşbu karar, İngilizce olarak hazırlanmış ve Mahkeme İçtüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3 maddesi uyarınca, 17 Eylül 2013 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Stanley Naismith
Yazı İşleri Müdürü

Guido Raimondi
Başkan

*Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından Türkçeye tercüme edilmiş olup, gayri resmi tercümedir.